

Opnieuw een Bladkoninkje in de Kempen

Op 16 oktober 1988 fietste ik 's avonds rond 17.00 u. Hulsel binnen toen ik een fanatiek roepend zangertje hoorde. Ik schonk er eerst weinig aandacht aan omdat het wel weer zo'n maffe Koolmees zou zijn. Toen de vogel het geluid bleef herhalen realiseerde ik me opeens dat het erg veel op dat van een Bladkoning leek, mij bekend van enkele waarnemingen aan de kust.

Ik stapte dus snel af en zocht de bomen en struiken op het kruispunt af tot ik recht boven me een tjiftjafachtig zangertje ontdekte. Het zat in een berk en was druk aan het fourageren, ondertussen fanatiek doorroepend. Toen de vogel uiteindelijk naar een andere berk vertrok kon hij/zij gedurende 10 minuten bekeken worden waarna de volgende beschrijving werd gemaakt:

Grootte: iets kleiner of even groot als Tjiftjaf, eerste indruk was van een wat plumpe Tjif maar dit bleek bij het fourageren wel mee te vallen.

Gedrag: onrustig door de dunne twijgen scharrelend waarbij regelmatig met de vleugels werd getrokken (als Tjif) en ook met de staart werden trekende bewegingen gemaakt.

Geluid: een scherp tji-jiep waarvan de laatste lettergreep hoger was. Het wordt in de literatuur beschreven als tse-jiet, tsiiep, tsiip of een olopemd tswiep. Dat lijkt dus allemaal vrij veel op elkaar.

Uiterlijk: KOP: Het meest opvallend was een brede, gele wenkbrauwstreep die ver achter het oog doorliep en al voor het oog begon (bij snavel?). Aan de onderkant werd deze

begrensd door een donkere, dunnere oogstreep met daarin een donkerbruin of zwart oog. De rest van de kop (op de bruine snavel na) was olijfgroen.

BOVENDELEN: Mantel, rug en stuit hadden dezelfde kleur groen als de kop; de kleur van de staart ben ik vergeten te noteren maar deze was volgens mij hetzelfde als de stuit. De vleugels waren van een wat donkerder kleur groen met twee gele vleugelstrepen. De bovenste was vrij onopvallend, de onderste was een stuk breder. Er was geen 'wingpanel' of andere tekening op de rest van de vleugel.

ONDERDELEN: De borst, flanken, buik (en onderstaartdekveren?) waren vuilwit zonder vlekjes ed. De poten waren donkerbruin.

Kortom een prototype Bladkoning.

Voorkomen: de in Nederland meest doortrekkende ondersoort (volgens de DBA soort) waartoe 'mijn' vogel behoorde, broedt in Centraal-Siberië en overwintert in Zuidoost-Azië met name Thailand. Op de trek naar hun overwinteringsgebieden zwaaien vooral de laatste jaren forse aantallen af naar West-Europa. Dit werd vooral duidelijk in Groot Brittannië waar regelmatig grote invasies werden vastgesteld: 1967 128 exx., 1975 210 exx. en 1985 800-1000 exx. De aantallen van Nederland bleven hierbij ver achter met een gemiddelde van 16 waarnemingen van 1980 t/m 1984 maar in de jaren daarna ieder jaar zo'n 100 exx., voornamelijk aan de kust.

Omdat binnenlandse waarnemin-

gen erg zeldzaam zijn en er geen waarnemingen in de avifauna en de jaarlijkse overzichten van Henk Hendriks stonden dacht ik tot gisteren dat dit de eerste Kempische waarneming zou zijn, maar nee hoor: Jan Wouters ving en ringde er een op 13 oktober 1988 te Reusel.

Literatuur:

-J.K. Baker en G.P. Catley: Yellowbrowed warblers in Bri-

tain and Ireland, 1968-1985. British Birds 80(3):93-109.

-Heinzel: Elseviers Vogelgids. 1982 Elsevier.

-J. Sharrock: Tirions Vogelgids. 1987 Tirion.

-E. Simms: British warblers. 1985 Collins.

-J. Wouters: Eerste rinvangst van een Bladkoninkje in de Kempen. De Blauwe Klauwier 14(3):19.

PIERRE VAN DE WIELEN.

(N.B. De eerste waarneming in de Kempen werd gedaan in het voorjaar van 1988 door Rob Aarts. Daarover meer in de volgende Blauwe Klauwier. J.Wouters)

